

АННОТАТСИЯ

ба диссертатсияи Ашуров Умедҷон Зайнидинович дар мавзӯи «Рушди баҳши ҷамъиятии иқтисодиёти минтақа: асосҳои илмӣ ва механизмҳои банизомдарорӣ (дар мисоли вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон)»

Калидвожаҳо: баҳши ҷамъиятӣ, баҳши давлатӣ, ташикилотҳои ғайритиҷоратӣ, неъматҳои софи ҷамъиятӣ, неъматҳои моддӣ, консессия, шартномаҳои хизматрасонӣ, хизматрасонии иҷтимоӣ, корхонаҳои миллигардонидашуда, нокомиҳои бозор, агентҳои иқтисодӣ, коэффитсиентҳои устувориҳои молиявӣ, фазои маъмурӣ-муниципалӣ.

Тамоюли рушди корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ ин яке аз самтҳои афзалиятноки стратегияи сиёсати давлатӣ дар сатҳи минтақавӣ ва таъмини инкишофи ботавозуни иҷтимоӣ-иқтисодии онҳо барои вусъат додани суръати устувори рушди иқтисодӣ дар ҳар як минтақа ба ҳисоб меравад. Дар раванди тадқиқи ин падида бояд масъалаҳои муҳими иҷтимоӣ ва иқтисодии минтақа роҳҳои самарабахши ҳудро ёбанд. Дар ин асно давлат ҳамчун мақомоти назоратӣ ва пешниҳодкунандаи неъматҳои ҷамъиятӣ баромад карда, барои бартараф кардани мушкилоти дар шароити муносибатҳои бозорӣ тавлидшуда замина мегузорад.

Дар ҷараёни тадқиқоти илмӣ асосҳои назариявӣ илмӣ батанзимдарории давлатӣ, масъалаҳои рушди фаъолияти корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ ва нақши ҳоқимияти давлатӣ таҳлил карда шуда, мафҳуми баҳши ҷамъиятӣ, тақмили механизмҳои институтсионалии рушди баҳши ҷамъиятӣ ба таври мушаххас тасниф гардидааст. Мувофиқ ба ин амсилаҳои асосии низомии баҳши ҷамъиятӣ дар давлатҳои мутараққии дунё нисбат ба иқтисодиёти вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон муқоиса карда шуда, роҳҳои самарабахши он дар асоси таҳқиқи интиҳоб гардидааст. Қолаби иқтисодӣ-математикӣ таҳия шудааст, ки моҳияти он дар тадқиқи кардани истеҳсоли МУД-ро ба як нафар аҳоли вобаста аз вазъияти корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ фаро мегирад. Собит гардидааст, ки мавқеи баҳши ҷамъиятӣ дар рушди иқтисодӣ - иҷтимоӣ кишвар саҳми беназир дорад, зеро дар шароити имрӯза ҳаёти иҷтимоӣ - маишӣ аҳолиро бе нишон додани хизматрасонии хоҷагӣ - коммуналии бе музд ё ба таври ҷуброн, хизматрасонии иҷтимоӣ, маориф, тандурустӣ, фарҳанг, нақлиёти мусофиркашон ва ғайра ифода кардан мумкин нест ва ин равандро бевосита баҳши ҷамъияти бар душ мегирад. Инчунин таҳлили фаъолияти иқтисодии корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ дар вилояти Суғди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва таҷдиди механизмҳои ниҳодии инкишофи баҳши ҷамъиятӣ мавриди тадқиқ қарор дода шуда оиди тақмили идоракунии корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ ва баланд кардани сатҳи вазифавӣ онҳо пешниҳод карда шудааст.